

info@dordtseadviesraad.nl

Wethouder van Publieke Gezondheid, de heer H. van der Linden
Postbus 8
3300 AA Dordrecht

Datum: 21 januari 2025
Betreft: Advies sturingsmogelijkheden jeugdhulp n.a.v. uitnodiging deelname
rondetafelgesprek 21-01-2025

Geachte wethouder van der Linden, beste Rik,

U heeft ons uitgenodigd om deel te nemen aan het rondetafelgesprek m.b.t. advies sturingsmogelijkheden jeugdhulp waarvoor dank. Ter ondersteuning delen wij bij deze onze adviezen, bevindingen en vragen.

Vooraf: In 2015 heeft een decentralisatie plaatsgevonden met het doel om de jeugdhulp dichterbij het gezin en de jeugdigen te brengen. Daarnaast was het van groot belang de kosten binnen de jeugdzorg te beperken. In het afgelopen decennium is het tegendeel gebleken en zijn de kosten voor jeugdzorg alleen nog maar verder opgelopen. Kijkend naar de cijfers van het CBS uit 2023 blijkt dat de vraag om jeugdhulp in Dordrecht van 1 op 20 naar 1 op 8 is gegaan en geven deze getallen o.a. een verklaring voor de gestegen kosten in Dordrecht. U begrijpt dat dat onze Dordtse Adviesraad Sociaal (DAS) grote zorgen baart temeer als je toekomstgericht kijkt naar het welzijn van onze jongeren in correlatie met het welzijn van onze stad.

Na het doorlezen en bespreken van de RIB van 05-11-2024 binnen onze werkgroep Jeugd en het Jongerenennetwerk willen wij de volgende, onafhankelijke, adviezen en individuele signalen aan u meegeven met als uitgangspunt de 4 knoppen om de jeugdhulp in de toekomst beschikbaar en betaalbaar te houden. Daarbij willen ook wij benadrukken dat al deze knoppen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en dat er met name ook op lange termijn gekeken moet worden zodat het aansluit bij de visie Sociaal Domein 2030. Tenslotte hebben wij ook enkele vragen opgesteld.

Knop 1: De toegang

Het gaat hierbij om 3 soorten toegang te weten via de wijkteams die onder de gemeentelijke toegang vallen, medische specialisten (waaronder huisartsen) en de gespecialiseerde instellingen. De DAS is van mening dat het goed is dat er een 'Taskforce passende zorg' wordt opgetuigd en dat er meer vraaggericht dan aanbodgericht wordt gewerkt. Ons advies in deze is om alle bovenstaande partijen actief op de hoogte te houden van deze ontwikkelingen zodat er ook actief geschakeld kan worden naar de burgers en er niet achter de feiten wordt aangelopen. Daar hoort bij dat wij adviseren dat deze informatie op een toegankelijke, logische plaats in de online omgeving van de gemeente Dordrecht is te vinden.

Wat ons zorgen baart, is het voorstel om te onderzoeken of er juridische mogelijkheden zijn om de toegang tot jeugdhulp te beperken bij de niet gemeentelijke toegangspoorten. Denk met name aan de grote stressfactor m.b.t. veranderingen en staan hier voldoende positieve verbeteringen tegenover.

Vragen:

- Hoe wordt ervoor gezorgd dat jongeren de juiste zorg ontvangen m.a.w. hoe creëer je een brug tussen de jongeren en het diverse aanbod van zorgverleners?
- Hoe wordt de rechtmatigheid van hulp bepaald aan de toegang en hoe wordt en blijft deze continu bewaakt?
- Hoe blijft de kwaliteit van de jeugdhulp gewaarborgd ondanks de aangekondigde bezuinigingen per 2026?
- Heeft u voldoende inzicht in de impact van ALLE consequenties voor de jongeren, hun ouders/verzorgers, familie, vrienden en hun leefomgeving als blijkt dat 'het systeem' opeens gaat veranderen m.b.t. de jeugdhulp doelend op het beperken via jeugdhulp bij de niet gemeentelijke toegangspoorten?
- Wat is de verwachting van de afname van de wachtlijsten na een betere filtering aan de toegang en is er momenteel al een positief resultaat te zien n.a.v. het wachtlijstbeleid?
- Wat is de verwachting van het verlagen van de werkdruk op de specialistische hulp?

Knop 2: Het aanbod

Wij ondersteunen het voornemen van de gemeente Dordrecht om met minder zorgaanbieders in zee te gaan. Regelmatig krijgen wij te horen dat er te veel aanbieders zijn waardoor je door de bomen het bos niet meer ziet. Dit geldt met name voor de kleinere aanbieders. Ons advies is daarom om met minder zorgaanbieders in zee te

gaan waardoor de jeugdhulp meer overzichtelijk, efficiënter en met name doelgerichter wordt.

Er wordt gesproken over het naar voren halen van de jeugdhulp als een lichte, algemene voorziening richting het sociaal wijkteam. Ons advies is om dit tijdig kenbaar te maken zodat jongeren en hun ouders/verzorgers weten dat zij daar terecht kunnen. Tevens bevelen wij aan om te kijken of er meer plekken zoals buurthuizen zijn om hierop in te spelen. De afgelopen jaren zijn onze wijkteams uitgedund naar de 3 huidige locaties en wij signaleren dat er weer meer behoefte is aan meer locaties door de gehele stad.

Vragen:

- Hoe zorg je ervoor dat de verplaatste druk die bij de sociale wijkteams komt te liggen niet leidt tot alleen maar een verplaatsing van de werkdruk en de wachtlijsten maar ook een daadwerkelijke verbetering bieden m.b.t. de aangeboden hulp?
- Wat gebeurt er als in de praktijk blijkt dat er door het aanbod van minder zorgaanbieders de wachtlijsten juist weer oplopen omdat de beoogde hulp gewoonweg niet beschikbaar meer blijkt te zijn? Is er op voorhand al nagedacht over deze consequenties?
- Is er een prognose gemaakt m.b.t. de verhoging van het aantal PGB's dat dit tot oorzaak kan hebben?

Knop 3: De vraag

Versterken staat bij de vraag centraal met de volgende 2 uitgangspunten: bestaanszekerheid is de basis en inwoners helpen elkaar zo veel mogelijk.

Wat ons betreft komen hier een aantal belangrijke zaken samen. Versterken betekent het versterken van je basis. Onze Dordtse jongeren vormen mede de basis en verdienen een meer gehoorde stem. Hun bestaanszekerheid staat al jaren onder druk. De laatste jaren is dat extra toegenomen door onder andere de corona- crisis, het opnemen van diverse groeperingen in onze stad en de landelijke, aanhoudende recessie.

Het ontbreken van een eigen woonruimte en problemen met de mentale gezondheid signaleren wij regelmatig. Jongeren kunnen hierdoor langdurig afwezig zijn van school of werk waardoor de druk bij de ouders/verzorgers alleen maar toeneemt. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat zowel jongeren als hun ouders/verzorgers zodanig overbelast kunnen zijn dat zij er simpelweg geen energie meer voor hebben en het vertrouwen hebben verloren in de jeugdhulp door met name de lange wachtlijsten. Wij signaleren

dit in onze omgeving en de realiteit is dat het vrijwel niet meer 'schriftelijk' wordt gemeld waardoor de daadwerkelijke vraag naar jeugdhulp absoluut hoger ligt.

Als je als gemeente stelt dat inwoners elkaar zo veel mogelijk helpen, is het belangrijk dat deze specifieke doelgroep eerst zelf goed wordt geholpen.

Bestaanszekerheid betekent ook dat de wachtlijsten bij de BW's in Dordrecht kunnen afnemen door voldoende ruimte beschikbaar te stellen voor uitbreiding ongeacht of het een WMO of een WLZ indicatie betreft. Het gaat hier immers in beide gevallen om inwoners van de gemeente Dordrecht. Dit geldt ook voor het Leger des Heils. De afgelopen periode hebben wij individuele signalen ontvangen van jongeren die daar noodgedwongen gerust een paar jaar op een speciale afdeling verblijven i.p.v. het gestelde aantal maanden met alle negatieve gevolgen van dien.

Vragen:

- Wat gaat de gemeente Dordrecht op korte termijn doen om ervoor te zorgen dat meer jongeren zelfstandige woonruimte krijgen?
- Heeft de gemeente Dordrecht mogelijkheden om dit huisvestingsprobleem onder de aandacht te brengen bij vastgoedinvesteerders en wellicht tot afspraken te komen?
- Welke plekken in Dordrecht kan de gemeente Dordrecht op korte termijn aanwijzen als ontmoetingsplekken voor jongeren gezien het feit dat daar een grote behoefte aan is?
- Wat kan er preventief worden gedaan als je het hebt over de rol van bijvoorbeeld scholen, sportclubs en buurtverenigingen m.b.t. signaleren?
- Op welke wijze kan de gemeente Dordrecht inspelen op de vraag om het niet over onze onze jongeren te hebben maar door daadwerkelijk met hen het gesprek aan te gaan?

Dit alles zal de bestaanszekerheid van de jongeren ten goede komen waardoor de druk en de kosten op de jeugdhulp zullen afnemen. Het is immers zo dat je pas een ander zo veel mogelijk kan helpen als het goed met jezelf gaat.

Punt 4: Rechtmatigheid en Handhaving

De afgelopen jaren is het aantal aanbieders binnen de jeugdhulp schrikbarend toegenomen waardoor de kans op zorgfraude een stuk groter is geworden en dit ook daadwerkelijk gebeurt. Het is goed om te zien dat dit veel aandacht krijgt. Wat wij echter ook signaleren is dat er met name ook bedrijven zijn die misbruik maken van de positie van kwetsbare jongeren en dat vinden wij een zeer kwalijke zaak. Daarnaast krijgen wij

signalen binnen via jongeren en instellingen over het feit dat zij op een zeer onjuiste manier worden benaderd en behandeld door hun zorgverlener.

Vragen:

- Waar kunnen dit soort meldingen worden gedaan zodat er zo snel mogelijk actie op wordt ondernomen?
- Bij wie ligt de verantwoordelijkheid en de controle op dit soort bedrijven en instanties?

Ons advies is om meer inzicht te krijgen in deze bedrijven en instanties en meer zichtbaar te maken waar je een melding kunt maken.

Wij danken u voor de uitnodiging en hopen dat onze bijdrage een aanvulling is. Wachtend op een reactie.

Met hartelijke groet,

Namens de DAS
Werkgroep Jeugd
Jongerennetwerk

Simone van der Kraan
Piet Boelsma
Jason Blenman